

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Č. j.: JMK 163437/2023

Sp. zn.: S - JMK 154672/2023 OŽP/Haj

Vyřizuje: Ing. Miroslav Hájek

Telefon: 541 654 124

Datum: 07.12.2023

VZD INVEST, s.r.o.

Ing. Zuzana Lacinová

Kpt. Nálepky 2332

530 02 PARDUBICE

IČ: 26954834

Vyjádření orgánu ochrany přírody k záměru „Využití zeminy pro přísyp ochranných hrází v rámci stavby Dyje, rovnovážná dynamika odtokových poměrů, ramena D13, D14, D20, D21“ v k. ú. Břeclav a Lanžhot

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 77a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, obdržel dne 20.10.2023 žádost společnosti VZD INVEST, s.r.o., Kpt. Nálepky 2332, 530 02 Pardubice (dále jen „žadatel“), o vyjádření k výše uvedenému záměru.

K žádosti byl následně doplněn dne 10.11.2023 aktualizovaný dokument „Posouzení závažnosti zásahu přísypáním vzdušného okraje hrází v šíři 3 m při patě v k. ú. Lanžhot – 2 km a v k. ú. Břeclav – 3 km na chráněné zájmy dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny“, který zpracoval Mgr. Radim Kočvara v září 2023. Hodnotitel je autorizovanou osobou k provádění hodnocení ve smyslu § 67 a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny a také držitelem patřičného autorizačního osvědčení.

Na základě zadání žadatele byla hodnotitelem provedena rešerše údajů a rámcové posouzení uvedeného záměru s ohledem na vybrané zájmy chráněné podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle této rešerše byl doporučen aktuální průzkum území, zaměřený na výskyt význačných druhů rostlin a živočichů vázaných na předmětné hráze. Jedná se o úseky hráze v severní části obory v k. ú. Břeclav (mezi 48.7248233N, 16.8902403E a 48.7110061N, 16.9186931E – zámek Lány), dále severní hráz a v jižní části obory v k. ú. Lanžhot (mezi 48.6435925N, 16.9337994E a 48.6257250N, 16.9353872E), dále jižní hráz. Přísypání je uvažováno zeminou z odtěžení ramen D13, D14, D20, D21 v rámci jejich obnovy, a to ve vzdušném svahu hrází (severní až východní lem pro severní úsek hráze a východní lem pro jižní úsek hráze) v šíři do 3 m při patě hrází.

Aktuální průzkum byl zaměřen na zjištění výskytu jednotlivých taxonů, zejména pak na výskyt zvláště chráněných rostlin a živočichů v dotčeném území. Zohledněny byly dostupné údaje v rámci nálezové databáze AOPK (Anonymus 2023). Dále byla využita vlastní data hodnotitele z průzkumu území a okolí z předešlých let (R. Kočvara, T. Kuras, J. Kašák). Aktuálně byly průzkumy provedeny ve dnech 30. 5., 19. 6., 30. 6., 18. 7., 5. 8. a 10. 9. 2023.

Z pohledu zastoupených biotopů lze těleso hráze považovat převážně za antropogenní luční biotop. V rámci průzkumu rostlin byly vyloučeny výskyty některých cennějších taxonů v těsné blízkosti (při patě) hrází. Týká se to jižní části jižní hráze, kde je ze strany plánovaného násypu vymezen biotop bledule letní (*Leucojum aestivum*) – KO, C1b. Druh však roste mimo uvažovaný zásah, nebyl v blízkosti hrází potvrzen. Jeho dotčení se proto neuvažuje.

Z průzkumu vyplývá, že nejméně cenné jsou části hráze na zvolené vzdušné straně s tím, že samotný vršek hráze je nejatraktivnějším biotopem. Za mimořádně cenný je pak nutno označit úsek hráze od zámečku Lány jižněji, kde jak samotné těleso hráze, tak bezprostředně navazující sušší louky stepního charakteru hostí mimořádně cenné i chráněné druhy rostlin. V tomto úseku je tak zcela nežádoucí jakkoli zasahovat a deponovat zde na živiny bohatší substráty (blíže viz vymezení úseku v mapové příloze předmětného biologického hodnocení).

Podobně v případě bezobratlých lze uvažovat výskyty řady specifických druhů, např. v rámci severní hráze pestrokřídlece podražcového (*Zerynthia Polyxena*) – KO, NT či chroustka opýřeného (*Anoxia pilosa*) – KO, CR. V prvním případě se dotčení druhu vůbec neuvažuje a v druhém případě aktuálně nebyl zjištěn a při vyloučení úseku zásahů od zámečku Lány jižněji lze dotčení druhu vyloučit. Při vymezení zásahů do ruderalizovaných ploch tak lze dotčení dalších druhů uvedených v hodnocení záměru považovat za zanedbatelné. Nejzajímavější druhy byly opět registrovány v prostoru xerothermních trávníků u zámečku Lány, který je nezbytné z plánovaných zásahů vyloučit.

Na řadě míst pata hráze těsně přiléhá k lesním porostům. Zde je nutno vzít na vědomí, že přisypání dřevin je nepřijatelné. Dotčení starších jedinců dřevin či mrtvého dřeva v okolí hráze je pak nežádoucí.

Hodnotitel dále uvádí, že s ohledem na předměty ochrany ptací oblasti Soutok-Tvrdonicko je nutno veškeré stavební práce v rámci hrází směřovat do období mimo 15. 12. až 15. 8. kalendářního roku. Tento termín zohledňuje dobu hnízdění citlivých druhů, tj. zejména druhů luňák červený (*Milvus milvus*) – KO, CR, I, luňák hnědý (*Milvus migrans*) – KO, CR, I, orel královský (*Aquila heliaca*) – CR, I (hnízdí západně jižní hráze na dubu v její těsné blízkosti), raroh velký (*Falco cherrug*) – KO, CR, I, včelojed lesní (*Pernis apivorus*) – SO, EN, I, včetně orla mořského (*Haliaeetus albicilla*) – KO, EN, I. Uvedené období je rovněž vhodným opatřením k eliminaci vlivů na většinu dalších živočichů v době jejich největší aktivity a rozmnožování (obojživelníci, plazi, savci). V rámci aktuálních průzkumů byly jednotlivé druhy registrovány na přeletu a při lovu, v místě hrází se nenacházejí jejich místa či úkryty, některá hnízda jsou ale relativně blízko na vzrostlých dřevinách – zde nebudou zasažena s ohledem na požadované termínování prací.

Obojživelníci nebyli v místech zásahů registrováni a jejich dotčení při vhodném termínování prací je vyloučeno. Podobně je to u plazů, kdy byla registrována pouze ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) – SO, VU, IV, a to častěji v širším okolí hrází, v místech zásahů nemá úkryty ani trvalé výskyty.

V samotném závěru hodnotitel konstatuje, že vzdušné úseky hrází patří v území k nejméně atraktivním a jsou pro navržený zásah vhodné. Vhodné jsou pak i některé jižní úseky hrází, a to ty nejvíce ruderalizované (viz mapa v příloze předmětného biologického hodnocení). Při zásahu je však třeba splnit řadu podmínek. K nejzásadnějším patří vyloučení zásahu v úseku u zámečku Lány, kde byla zjištěna většina význačnějších druhů a nacházejí se zde mimořádně cenné biotopy a druhy stepních trávníků (viz mapa v příloze předmětného biologického hodnocení). K nejcennějším

částí hrází pak patří i horní disturbované části s nezarostlými plochami, které je vhodné zachovat a nedeponovat zde žádné materiály. Souvisejícím vážným problémem je možná ruderalizace a kontaminace biotopů hrází a okolí invazními druhy a neofyty, jež se v prostoru těžných sedimentů hojně vyskytují. Součástí zásahu tak bude nutná následná péče a min. tříletý monitoring vývoje vegetace, s podmínkou likvidace invazních druhů a s podmínkou osetí hrází speciální směsí, jež bude kombinací vhodného regionálního osiva a kombinací semenné banky místní provenience, jež bude získána z pokoseného nebo nasmykaného materiálu z vhodných úseků západních okrajů hrází na lokalitě. Součástí bylinné směsi bude rovněž podražec křovištní a krvavec toten. Uložený materiál (deponie) v rámci hrází je nutné následně udržovat kosením, nejlépe tzv. mozaikovou sečí. V případě rozvoje invazních druhů rostlin je potřeba provádět plošné i opakované kosení těchto ploch včetně opatření pro eliminaci těchto druhů.

Hodnotitel současně konstatuje, že při vhodném termínování prací do období 15. 8. až 15. 12. kalendářního roku lze vyloučit dotčení významných druhů obratlovců. Ale i negativní vlivy na zvláště chráněné a další druhy ostatních živočichů.

Zdejší orgán ochrany přírody předmětné odborné hodnocení a jeho závěry akceptuje při dodržení výše uvedených podmínek. Navržená opatření povedou k vyloučení případných negativních vlivů výše uvedeného záměru na biotopy a populace zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, přičemž nebude také škodlivě zasahováno do jejich přirozeného vývoje v míře, kterou by bylo možné považovat za porušení základních podmínek ochrany těchto druhů, ve smyslu § 49 a § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny. Navrhovaná opatření (viz výše) investor plně akceptoval, a proto není nezbytné vést v souvislosti s realizací předmětného záměru správní řízení o povolení výjimky z ochranného režimu těchto druhů podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Mgr. Petr Mach
vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny